

Základy speciální pedagogiky - SURDOPEDIE

Podzimní semestr 2009

Kód předmětu: SPSPC_ZSP3, SP4RC_ZSP3

Vyučující:

- PhDr. Lenka Doležalová, Ph.D.
(e-mail: lprusa@seznam.cz)

Způsob ukončení: kolokvium - písemný test (termín bude upřesněn ve výuce 31.10.2009)

Okruhy témat:

1. Úvod do surdopedie – vymezení základních pojmů

Obor, cíl, metody, mezioborové vztahy, předmět zájmu.

2. Fyziologie slyšení a klasifikace sluchových vad

Význam sluchu, anatomická stavba sluchového analyzátoru, etiologie sluchového postižení, klasifikace sluchových vad, metody vyšetření sluchu.

3. Rozvoj řeči u sluchově postižených a charakteristika komunikačních forem SP

Charakteristika a význam mezilidské komunikace, stádia vývoje řeči u sluchově postižených, charakteristika hlasového projevu u SP.

4. Komunikační formy SP, vizuálně-motorické komunikační systémy, tlumočení znakového jazyka.

5. Pomůcky pro sluchově postižené

Individuální sluchová protetika, kompenzační pomůcky a jejich význam, kochleární implantát.

6. Včasná intervence - SRP, SPC pro sluchově postižené.

7. Systém vzdělávání u sluchově postižených, předškolní zařízení, základní škola pro sluchově postižené, OU, SOU, SOŠ, SŠ pro sluchově postižené, vysoké školy, speciální vyučovací metody, organizace vyučování, orální metoda, totální komunikace, bilingvální výchova, sluchově postižený pedagog.

8. Péče o jedince se sluchovou a další přidruženou vadou, současné pojetí vícenásobného postižení, pojetí a klasifikace hluchoslepoty, etiologie, možnosti vzdělávání, program péče, komunikační systémy hluchoslepých.

Doporučená literatura:

HRUBÝ, J. *Velký ilustrovaný průvodce neslyšících a nedoslýchavých po jejich vlastním osudu. 1. a 2. díl.* Praha: Septima, 1997, 1998.

HORÁKOVÁ, R. Úvod do surdopedie. In Pipeková, J. (ed.) *Kapitoly ze speciální pedagogiky.* Brno: MU, 2006, s. 127-143.

HORÁKOVÁ, R. Specifika vývoje a včasná pedagogická intervence u dětí se sluchovým postižením. In Opatřilová, D. (ed.) *Pedagogicko psychologické poradenství a intervence v raném a předškolním věku u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami,* Brno: MU, 2006, s. 243-281.

HRUBÝ, J., BAREŠOVÁ. *Didaktické a technické pomůcky pro sluchově postižené v MŠ a ZŠ.* Praha, Septima, 1999.

KRAHULCOVÁ, B. Komunikace sluchově postižených. Praha: Karolinum, 2002.

LEJSKA, M. *Poruchy verbální komunikace a foniatrie.* Brno: Paido, 2003.

LEONHARDT, A. Úvod do pedagogiky sluchovo postihnutých. Bratislava: Sapientia, 2001.

LUDÍKOVÁ, L. *Vzdělávání hluchoslepých I.* Praha: Scientia, 2000.

LUDÍKOVÁ, L. *Edukace hluchoslepeho dítěte raného věku.* Olomouc: Univerzita Palackého, 2001.

LUDÍKOVÁ, L. *Vzdělávání hluchoslepých III.* Praha: Scientia, 2001.

SOBOTKOVÁ, A. Edukace dětí a žáků se sluchovým postižením, In VÍTKOVÁ, M.: *Integrativní školní (speciální) pedagogika,* Brno, MSD, 2003.

SOBOTKOVÁ, A. Včasná diagnostika a pedagogická intervence u dětí se sluchovým postižením jako úkol SPC, In VÍTKOVÁ, M.: *Otázky speciálně pedagogického poradenství,* Brno, MSD, 2003.

ŠLAPÁK, I., FLORIÁNOVÁ, P. *Kapitoly z otorhinolaryngologie a foniatrie.* Brno: Paido, 1999.

Hypertextové odkazy:

www.cktjz.com, www.ruce.cz, www.ticho.cz, www.frpsp.cz, www.teiresias.muni.cz

Časopisy: Speciální pedagogika, Gong, Unie, INFO Zpravodaj, Doteky